

cerit
scientific cloud

cesnet
.....

VŠB TECHNICKÁ
UNIVERZITA
OSTRAVA

IT4INNOVATIONS
NÁRODNÍ SUPERPOČÍTAČOVÉ
CENTRUM

EOSC Partnerství

Zhodnocení zapojení do evropských partnerství z pohledu
dosavadní zkušenosti a výhledu pro Horizont Evropa
Panel CZEDER 2021

Luděk Matyska

ředitel ÚVT MU, člen Řídící rady VI e-INFRA CZ, ředitel CERIT-SC

3. listopadu 2021

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Evropské partnerství

- **EOSC – European Open Science Cloud**
- Potvrzené Evropské partnerství
  - Očekávané prostředky EK ve výši cca 500 milionů €
  - Komplementární financování členských států ve stejné výši
- Budování Evropského výzkumného datového prostředí
  - European Research Data Commons
  - Ukládání a zpřístupnění FAIR dat (**F**indable, **A**ccessible, **I**nteroperable, **R**eusable)

EOSC jako „**Web of FAIR Data and Related services for Science**“

EOSC evropské partnerství – složky

- Evropská komise
- EOSC Association
  - Založena v srpnu 2020
  - Členové výhradně organizace
    - **CESNET**, MU/CERIT-SC, VŠB-TUO/IT4Innovations – partneři e-INFRA CZ
  - Jedna organizace ze země může být označena jako **Mandated**
- EOSC Steering Board
  - Zástupci států (ministerstva, vlády)

Zapojení do EOSC evropského partnerství

- Partnerství se fakticky připravuje
  - Primárně práce **EOSC Association** Boardu
    - Prezident a 8 ředitelů
- Předcházet (2019-2020) tomu
  - EOSC Executive Board – 11 členů, zástupce Jan Hrušák (předseda ESFRI)
  - EOSC Governance Board – 2 za členský stát, zástupce Jiří Kotouček a **Luděk Matyska**
- Plus řada přípravných projektů v rámci H2020
  - AARC, **DEEP**, **EOSC Hub**, OpenAIRE Advance, **EOSC SYNERGY**, CS3MESH4EOSC, PaNOSC, CINECA, **EOSC-Life**, **EOSC Future**
    - Projekty s účastí e-INFRA CZ (CESNET a CERIT-SC)
  - Kompletní seznam viz následující slide

Přínos evropských partnerství

- Zaměření na jednu (rozsáhlou) oblast – data a práce s nimi
  - Definice cílů – učinit výzkumná data FAIR
  - Alokace zdrojů – akceptace, že to není zadarmo
  - Explicitní podpora ze strany EK i členských států
- Prostor pro vlastní vklad
  - Cíle definovány vágně – inovace na národní úrovni, různé přístupy
  - Nezbytné vyjasnění národních priorit
  - Přiměřená možnost ovlivnit celoevropské směřování – soft zkušenosti, spolupráce

Přínos EOSC partnerství v ČR

- Definice smyslu a účelu národní datové infrastruktury
  - Interakce s MŠMT
  - Big picture architektury implementace EOSC
- Ambiciózní technický cíl
  - Společný metadatový adresář, permanentní datové identifikátory
  - Vývoj a inovace v oblasti ukládání a manipulace s daty
  - Řízení přístupu k datům
- Ambiciózní celkový cíl
  - Otevřít a zpřístupnit vědecká (a potenciálně i další) data
    - Registrace, sběr a primární ukládání, pravidla přístupu, ...
    - Rozdílné oblasti, zkušenost s reakcí na COVID-19 pandemií
  - Propojit datové infrastruktury s prostředím pro zpracování dat
    - Datový cloud

- Podobné bariérám zapojení českých subjektů do projektů EK
  - Roztříštěnost i na národní úrovni, nedostatek zájmu o FAIRifikaci dat
  - Dosavadní zapojení do přípravy EOSC primárně v rukou e-INFRA CZ
- Snaha EU/EK podchytit co nejvíce partnerů/aktorů
  - Konsolidace do malého počtu všeobíhajících konsorcií
  - Vysoká kompetice uvnitř konsorcií
    - Staré struktury, opakující se koordinátoři a vedoucí WP
  - Alokace EK prostředků na „pouze zapojené“ partnery relativně malá
- Kritická role národního financování
  - Ovšem s rizikem, že evropský rozměr zůstane finančně „nezajímavý“
  - Zatím slabá národní motivace pro FAIRifikaci dat od poskytovatelů i hodnotitelů
  - Motivace primárně potřebou mezinárodní spolupráce/sdílení dat
- Personální kapacita
  - Kvalita
  - Zdroje a motivace

Potenciál zapojení do EOSC partnerství

- Dobře připravená e-INFRA CZ i další výzkumné infrastruktury
- Připravovaná národní intervence pro Open Science v rámci OP JAK
  - Implementace EOSC v ČR, Národní datová infrastruktura
- Národní politika otevřených dat
  - Praktické rozšíření na vědecká data
  - FAIRifikace a sdílení dat jako standardní složka vědecké práce
    - A také běžná složka hodnocení kvality
- Dobrá výchozí pozice, ale konkurence bude silná
  - Nelze se soustředit jen na EOSC partnerství
  - Nutná znalost širšího kontextu: Digital Europe, European Data Spaces, ...

„Naše“ zapojení (e-INFRA CZ)

- Předpokládáme pokračování dosavadní úspěšné účasti
  - S vědomím rostoucí konkurence
- Kritické vlastní výzkumné, vývojové či organizační představy
  - S čím chceme do Evropy vstoupit
- Plánujeme využití potenciál výzvy Open Science v OP JAK
  - Národní pozice
  - Zdroje pro vlastní výzkum a vývoj – nadkritická kapacita
- Zapojení dalších subjektů
  - Data jsou primárně starostí autorů/producentů, ne e-infrastruktury

Děkuji za pozornost

A circular logo with a blue-to-purple gradient, containing the text 'e-infra.cz' in white. The logo is partially enclosed by a thin white arc.

e-infra.cz